

Куторжевська Л. І.

канд. пед. наук, доцентка,
доцентка кафедри соціальної роботи,
реабілітації і повоєнної адаптації
ПНПУ імені В. Г. Короленка,

Ємець С. А.

старша наукова співробітниця, магістерка
Полтавський літературно-меморіальний
музей В. Г. Короленка

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ПРАЦІВНИКІВ
ПОЛТАВСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНОГО МУЗЕЮ
В. Г. КОРОЛЕНКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Через повномасштабне вторгнення рф в Україну 24 лютого 2022 року Указом Президента на території України було введено воєнний стан – це вплинуло на всі сфери суспільних відносин населення України: збільшується ряд соціально вразливих категорій населення, яким необхідно на місцях впроваджувати заходи, спрямовані на відновлення чи компенсацію порушених або втрачених індивідом суспільних зв'язків і відносин, впроваджувати комплекс медичних, психологічних, педагогічних, професійних, юридичних заходів, спрямованих на відновлення чи компенсацію порушених або втрачених індивідом суспільних зв'язків і відносин внаслідок змін стану здоров'я, соціального статусу, втрати близьких людей, навичок навчальної діяльності, соціальної дезадаптації та ін., – стверджують науковці [1, с. 168-169]. Соціальна допомога, соціальний захист, допомога в реабілітації вразливих категорій населення в період повномасштабного вторгнення рф в Україну – це не лише вид соціальної роботи чи різновид професійної діяльності, це громадянський обов'язок кожного члена суспільства, хто має змогу надати допомогу, підтримати.

Полтавський літературно-меморіальний музей В. Г. Короленка – середовище, де сьогодні втілюються ряд інноваційних технологій реабілітації відвідувачів, а саме: *театралізовані екскурсії* – до 171-річниці від дня народження В. Г. Короленка 27 липня 2024 року було організовано театралізовану виставу “Один день з життя Володимира Короленка”, де героями були не лише актори, а і наукові працівники та їх діти – Настя та Сергійко; було традиційне пригостання відвідувачів Короленківським чаєм та пирогами. Така атмосфера родинного свята створює затишок, підтримку, заспокоює, сприяє емоційній рівновазі.

Інша *театралізована екскурсія як технологія реабілітації відвідувачів* – за публікацією книги Людмили Ольховської “Роман із присмаком моралі” [2]. Книга торкнулася колись забороненої теми – особистих стосунків письменника із Тетяною Олександрівною Богданович, журналісткою, письменницею, автором історичних романів для юнацтва, жінкою, що була на 19 років молодшою за нього. Відвідувачі дізнаються, що у фондах музею також зберігається зачитана до дір (підклеєна давним давно, мабуть, самим Володимиром Галактіоновичем або його дружиною чи доньками) книга “Нариси з минулого і теперішнього Японії. Уклала Т. Богданович” із відвертим автографом: “Дорогому Володимиру Галактіоновичу від щиро люблячої. Підпис (Т. Богданович) і дата – 27 січня 1905.

Проведення науково-пізнавальної гри-квесту “Скарби Короленківської садиби” як *технологія реабілітації відвідувачів*: за підтримки благодійного фонду “Карітас Полтава” учням організовано транспорт, солодощі до чаю, подарунки, багато сюрпризів, від яких діти отримали неймовірні враження. Мета проєкту – психо-соціальна підтримка учнів, батьків/опікунів та вчителів під час повномасштабного вторгнення рф в Україну. Менеджери музейної справи для реабілітації гостей використовують подвір’я: кущ калини, квіти, на садибі ростуть кущі кизилу, посаджені письменником; діти під час гри продемонстрували командний дух та дружній настрій, адже для них важливо навчатися подорожувати та спілкуватися з друзями.

Як *технологія реабілітації відвідувачів* за музейним проєктом “Дитинство не поставиш на паузу” вже традиційно відбуваються дружні зустрічі, присвячені дітям з синдромом Дауна: “Усмішка дитини бажає

МИРУ в Україні”. Учасники заходу – діти та батьки з громадської організації “Полтава Даун Синдром”, Волонтерський загін “Турбота”, студенти Полтавського базового медичного фахового коледжу, студенти-волонтери ПДМУ. Для сонячних дітей підготовлено майстер-клас, на якому діти змогли проявити себе як творчі особистості: до них на свято завітали ляльки, казкові герої. Під супровід сучасних українських хітів аніматори грали в руханки, танцювали, веселили всіх присутніх.

Сьогодні вимагає інноваційних форм проведення заходів: *музейна середа для ВПО; перегляди фотовиставок Сергія Назаркіна; етнографічні виставки з фондової збірки Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського; а також ознайомлення з книгою Л.Ольховської “Я любив малювати” Володимир Короленко*. Відвідувачі дізнаються: хист до малювання видатний письменник В.Г. Короленко успадкував від батька. В студентські роки природне обдарування для майбутнього письменника було джерелом заробітку, пізніше журналіст Короленко постійно носив з собою олівець і записничок та робив замальовки, кількома штрихами закарбовував миті, не упустивши важливі деталі, щоб пізніше оформити словесно репортажі з місця подій.

Таким чином, в умовах воєнного стану інноваційні технології реабілітації відвідувачів втілюються у Полтавському літературно-меморіальному музеї Володимира Галактіоновича Короленка, видатного письменника-демократа зі світовим іменем, гуманіста, великого сина України, прогресивного громадсько діяча і правозахисника.

Список літератури

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-е видання / За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. Київ-Сімферополь: Універсум, 2013. 436 с.
2. Ольховська Л.В. Роман із присмаком моралі. Полтава: Дивосвіт, 2018. 104 с.